1. Tanlanma chastotalar taqsimoti qonuni bilan berilgan:

tanlanma o'rtacha  $\bar{x}$  qiymatini toping J: 13

2. Tanlanma chastotalar quyidagicha taqsimot qonuni bilan berilgan:

30

10

$$x_{i}$$
- 1 0 1 2 3  $k_{i}$  10 5 20 10 5 tanlanma dispersiyasini toping. J: 1.49

**3**.Tanlanma chastotalar taqsimoti qonuni bilan berilgan: tanlanma o'rta kvadratik og'ishini hisoblang.

J: o'rtacha kvadratik chetlanishni topish kk ekan

**4**. n hajmli tanlanma chastotalar taqsimoti berilgan ( $k_1 + k_2 + ... + k_n = n$ ):

 $\frac{x_1 \mid x_2 \mid ... \mid x_n \mid}{k_1 \mid k_2 \mid ... \mid k_n \mid}$  Ikkinchi tartibli markaziy empirik momentni  $(\overline{m}_2)$  hisoblash formulasi qaysi javobda to'g'ri berilgan.

$$\overline{m}_2 = \frac{\sum_{i=1}^n k_i (x_i - \overline{x})^2}{n}$$

$$\overline{m}_2 = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \overline{x})^2}{n}$$

$$\overline{m}_2 = \frac{\sum_{i=1}^n x_i^2 k_i}{n}$$

$$\overline{m}_2 = \frac{\sum_{i=1}^n k_i^2 (x_i - \overline{x})^2}{n}$$

5. n hajmli tanlanma chastotalar taqsimoti berilgan ( $k_1 + k_2 + ... + k_n = n$ ):

 $\frac{x_1 \mid x_2 \mid ... \mid x_n \mid}{k_1 \mid k_2 \mid ... \mid k_n \mid}$  Uchinchi tartibli markaziy empirik momentni  $(\overline{m}_3)$  hisoblash formulasi qaysi javobda to'g'ri berilgan

$$\overline{m}_3 = \frac{\sum_{i=1}^n k_i (x_i - \overline{x})^3}{n}$$

$$\overline{m}_3 = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \overline{x})^3}{n}$$

$$\overline{m}_3 = \frac{\sum_{i=1}^n x_i^3 k_i}{n}$$

$$\overline{m}_3 = \frac{\sum_{i=1}^n k_i^3 (x_i - \overline{x})}{n}$$

- 6. Tanlanma chastotalar taqsimoti normal taqsimotga tegishla deb hisoblat, berilgan jadvaldagi ma'lumotlar bo'yicha noma'lum parametr  $\sigma^2$  dispersiya uchu siljimagan bahoni toping:
- -10

10

- 10
- 10
- 10
- 10

18

10

- 7. Tanlanma chastotalar taqsimoti quyidagicha jadvalda berilgan:
- 10 10
- 12 20
- 14
- 16
- 20
- 40 ikkinchi tartibli empirik momentni hisoblang.

J: 4.8 (agar bu javobda bo'lmasa shu  $M_k^* = \frac{\sum n_i \left(\frac{x_i - C}{h}\right)}{n}$  shartli empiric moment

formulasidan topiladi)

- 8. X va Y tasodifiy miqdorlar orasidagi korrelyatsion bogʻlanish k=0,8, oʻrta kvadratik ogʻishlar  $\sigma_x$ =5,  $\sigma_v$ =10 ga teng bo'lsa. Y ning X dagi regressiya koeffitsientini toping J: 1,6
- 9. X va Y tasodifiy miqdorlar orasidagi korrelyatsion bog'lanish k=0,8, o'rta kvadratik og'ishlar  $\sigma_x$ =5,  $\sigma_v$ =10 teng bo'lsa X ning Y dagi regressiya koeffitsientini toping. J: 0,4
- 10. X va Y tasodifiy miqdorlar orasidagi korrelyatsion bog'lanish 0,6 ga teng bo'lib, o'rta kvadratik og'ishlar  $\sigma_x$ =4,  $\sigma_y$ =8 ga xatda  $\overline{X}$  = 2;  $\overline{Y}$  = 4 bo'lsa. Y ning X ga nisbatan  $y|_x$ regressiya tenglamasini yozing.

J: 
$$\overline{y_r} = 1.2(x-2) + 4$$

- **11**.Bosh to 'plamdan n=60 hajmli tanlanma olingan:
  - 1 3 6 26
  - $n_{\rm i}$  8 40 10

Bosh to'plam matematik kutilmasining siljimagan bahosini toping.



- $\overline{x} = 2$
- $\overline{x} = 3$
- $\overline{x} = 5$
- **12**. Bosh to'plamdan n=50 hajmli tanlanma olingan:
  - 10
  - 16 12 8 14

Bosh to'plam matematik kutilmasining siljimagan bahosini toping.

$$\bar{x} = 5.76$$

$$\bar{x} = 2,74$$

$$\bar{x} = 3.76$$

$$\bar{x} = 4.75$$

**14.** n=20 hajmli tanlanmaning berilgan taqsimoti boʻyicha tanlanma oʻrtacha qiymatini toping:

$$x_i$$
 2560 2600 2620 2650 2700  $n_i$  2 3 10 4 1

### J: 2621

15. n=41 hajmli tanlanma boʻyicha bosh toʻplam dispersiyasining  $D_T$ =3 siljigan bahosi topilgan. Bosh to'plam dispersiyasining siljimagan bahosini toping.

## $S^2 = 3,075$

$$S^2 = 3,751$$

$$S^2=2,075$$

$$S^2 = 3.775$$

16. n=51 hajmli tanlanma boʻyicha bosh toʻplam dispersiyasining  $D_T=5$  siljigan bahosi topilgan. Bosh to'plam dispersiyasining siljimagan bahosini toping.

## J: 5.1

17. *n*=100 hajmli tanlanmaning berilgan taqsimoti boʻyicha tanlanma dispersiyasini toping.

$$x_i$$
 2502 2804 2903 3028  $n_i$  8 30 60 2

$$n_{\rm i}$$
 8 30 60

#### J: 12603

18. n=16 hajmli tanlanmaning berilgan taqsimoti boʻyicha tanlanma dispersiyasini toping.

$$x_i$$
 0,01 0,04 0,08  $n_i$  5 3 8

**19.** *n*=100 hajmli tanlanmaning berilgan taqsimoti boʻyicha tanlanma dispersiyasini toping.

$$x_i$$
: 340 360 375 380  $n_i$ : 20 50 18 12

### J: 167,29

**20.** *n*=50 hajmli tanlanmaning berilgan taqsimoti boʻyicha tanlanma dispersiyasini toping.

$$x_i$$
: 0,1 0,5 0,6 0,8  $n_i$ : 5 15 20 10

**21.** Bosh to planning normal taqsimlangan X belgisining noma'lum a matematik kutilmasini 0,95 ishonchlilik bilan baholash uchun ishonchlilik intervalini toping. Bosh to plam o'rtacha kvadratik chetlanish  $\sigma = 5$ , tanlanma o'rtacha qiymat  $\overline{x} = 14$  va tanlanma hajmi n = 25 berilgan.

12,04< a <16,96 O'zim ishlaganga mos kelmadi 12,14< a <16,56 12,34< a <16,46 12,54< a <16,76

- **22.** Koʻp sondagi elektr lampalar partiyasidan olingan tanlanmada 100 ta lampa bor. Tanlanmadagi lampaning oʻrtacha yonish davomiyligi 1000 soatga teng boʻlib chiqdi. Lampaning oʻrtacha yonish davomiyligining oʻrtacha kvadratik chetlanishi  $\sigma$  =40 soat ekanligi ma'lum. Jami partiyadagi lampaning oʻrtacha yonish davomiyligi  $\alpha$  ni 0,95 ishonchlilik bilan baholash uchun ishonchlilik intervalini toping.
- 23. Tanlanmaning shunday minimal hajmini topingki, bosh toʻplamni a matematik kutilmasining tanlanma oʻrtacha qiymat boʻyicha 0,975 ishonchlilik bilan bahosining aniqligi  $\delta = 0,3$  ga teng boʻlsin. Normal taqsimlangan bosh toʻplamning oʻrtacha kvadratik chetlanishi ma'lum:  $\sigma = 1,2$

n = 81

n = 80

n=82

n=83

- **24.** Tanlanmaning shunday minimal hajmini topingki, bosh toʻplamni  $\alpha$  matematik kutilmasining tanlanma oʻrtacha qiymat boʻyicha bahosining aniqligi 0,925 ishonchlilik bilan 0,2 ga teng boʻlsin. Bosh toʻplamning oʻrtacha kvadratik chetlanishi ma'lum:  $\sigma = 1,5$ .
- **26.** Quyidagi tanlanma uchun variatsion qator va statistik taqsimotini yozing: 5, 7, 4, 3, 5, 10, 7, 4, 5, 7, 7, 9, 9, 10, 3, 5, 4, 7, 5, 10.
- **27.** Berilgan tanlanma uchun empirik taqsimot funksiyasini toping:

3, 3, 4, 4, 5, 5, 5, 5, 5, 7, 7, 7, 7, 7, 9, 9, 10, 10, 10

- **28.** 5, 5, 4, 6, 5, 4, 6, 6, 9, 7, 10, 5, 6, 10, 7, 4, 4, 5, 4, 7, 5, 4, 6, 6, 5, 6, 10, 6, 5, 5 tanlanma berilgan boʻlsin. Tanlanmaning statistik taqsimotini toping.
- **29.** 5, 5, 4, 6, 5, 4, 6, 6, 9, 7, 10, 5, 6, 10, 7, 4, 4, 5, 4, 7, 5, 4, 6, 6, 5, 6, 10, 6, 5, 5 tanlanma berilgan boʻlsin. Tanlanmaning oʻrta qiymatini toping.
- **30.** 5, 5, 4, 6, 5, 4, 6, 6, 9, 7, 10, 5, 6, 10, 7, 4, 4, 5, 4, 7, 5, 4, 6, 6, 5, 6, 10, 6, 5, 5 tanlanma berilgan boʻlsin. Tanlanmaning dispersiyasini toping.

**31.**  $x_1, x_2, ..., x_n$  tanlanma berilgan boʻlsin. Tanlanma oʻrta qiymati uchun quyidagilardan qaysi biri toʻgʻri

$$\sum_{i=1}^{n} \left( x_i - \overline{x} \right) = 0$$

$$\sum_{i=1}^{n} \left( x_i + \overline{x} \right) = 0$$

$$\sum_{i=1}^{n} \left( x_i - 2\overline{x} \right) = 0$$

$$\sum_{i=1}^{n} \left( 2x_i - \overline{x} \right) = -1$$

- **32.** Statistika soʻzi ma'nosi nimani anglatadi. lotincha soʻzdan olingan boʻlib, holat, vaziyat grekcha soʻzdan olingan boʻlib, holat, vaziyat hindcha soʻzdan olingan boʻlib, holat, vaziyat nemischa soʻzdan olingan boʻlib, holat, vaziyat
- 33. Matematik statistikaning asosiy masalalari qanday noparametrik baholash nazariyasi, parametrik baholash, statistik gipotezalarni tekshirish chegaraviy masalalar, noparametrik baholash nazariyasi statistik gipotezalarni tekshirish, korelliyatsiya nazariyasi, toʻpamlar nazariyasi toʻpamlar nazariyasi, parametrik baholash, statistik gipotezalarni tekshirish 34. Statistik analiz qilish uchun tasodifiy tanlab olingan toʻplam .......deyiladi.

### tanlanma toʻplam

bosh toʻplam reprezentativ (vakolatli) tanlanma takroriy tanlanma

35. Agar bosh toʻplamdan bitta element ajratib olinsa va uning xususiyatlarini qayd qilingach elementni bosh toʻplamga qaytarilsa va bundan soʻng ikkinchi elementni tekshirib, uni ham bosh toʻplamga qaytarilsa va shu tariqa hajmi k ga teng tanlanma hosil qilinsa, bunday tanlanma ......deyiladi.

### takroriy tanlanma

takroriy boʻlmagan tanlanma reprezentativ (vakolatli) tanlanma tanlanma toʻplam 36. Agar tanlanma toʻplam bosh toʻplamni deyarli barcha xususiyatlarini oʻzida saqlasa, u holda bunday tanlanma ............ deyiladi. reprezentativ (vakolatli) tanlanma tanlanma toʻplam bosh toʻplam

**37.** Tanlanmaning ...............deb variantalar va ularga mos chastotalar yoki nisbiy chastotalardan iborat ushbu jadvalga aytiladi:

### statistik yoki empirik taqsimoti

tanlanma toʻplam

tanlanma to'plam

bosh to'plam

tanlanma to'plam

38. Tanlanmaning empirik taqsimot funksiyasi qanday

$$F_n^*(x) = \frac{n_x}{n}$$

$$F_n^*(x) = \frac{n}{n_x}$$

$$F_n^*(x) = \frac{w_x}{n}$$

$$F_n^*(x) = \frac{n}{w_x}$$

39. Empirik taqsimot funksiyaning xossalari qanday

# $0 \le \overline{F_n^*}(x) \le 1$

$$0 \le F(x) \le 1$$

$$-1 \le F_n^*(x) \le 1$$

$$-1 \le F(x) \le 1$$

40. Empirik taqsimot funksiyaning xossalari qanday

# $F_n^*(x)$ – kamaymaydigan funksiya;

$$F_n^*(x)$$
 – kamayuvchi funksiya;

$$F_n^*(x)$$
 – o'suvchi funksiya;

$$F_n^*(x)$$
 – o'smaydigan funksiya;

41. Quyidagi empirik taqsimot berilgan:

$$x_i$$
: 1 5 7  $n_i$ : 12 18 30

Empirik taqsimot funksiyasini toping.

42. Tanlanmaning oʻrtacha qiymati formulasi...

J: 
$$\overline{x_T} = \frac{x_1 + x_2 + ... + x_n}{n}$$
 yoki  $\overline{x_T} = \frac{x_1 n_1 + x_2 n_2 + ... + x_n n_n}{n}$ 

- **43.** Tanlanma dispersiya  $D_T$  deb.....
- J: bosh to'plam belgisi qiymatlarining ularning o'rtacha qiymatidan chetlanishlari kvadratlarining o'rtacha arifmetigi qiymatiga teng
- **44.** Tanlanma oʻrtacha kvadratik chetlanish......
- **45.** Tanlanmaning son oʻqida qanchalik uzoqlikda joylashganligini koʻrsatuvchi kattalik.....

## tanlanma qulochi

tanlanma toʻplam

bosh to'plam

tanlanma toʻplam

**46.** Variatsion qatorning ......deb, eng koʻp uchraydigan variantaga aytiladi.

### Moda

Mediana

Tanlanma qulochi

Kvadratik chetlanishi

**47.** Matematika boʻyicha 10 ta talaba test sinovlarini topshirmoqda. Har bir talaba 5 ballgacha toʻplash mumkin. Test natijalariga koʻra quyidagi tanlanma olindi:

Dispersiyani toping.

$$\approx 1,79$$

$$\approx 1.89$$

$$\approx 1.78$$

**48.** Matematika boʻyicha 10 ta talaba test sinovlarini topshirmoqda. Har bir talaba 5 ballgacha toʻplash mumkin. Test natijalariga koʻra quyidagi tanlanma olindi:

O'rtacha qiymatni toping. J: 3

**49.** Ishonchlilik ehtimolligiformulasi...

$$P(\mid \theta^* - \theta \mid < \delta) = \gamma$$

$$P(\mid \theta^* + \theta \mid < \delta) = \gamma$$

$$P(\mid \theta^* - \theta \mid > \delta) = \gamma$$

$$P(\mid \theta^* + \theta \mid > \delta) = \gamma$$

**50.** Noma'lum  $\theta$  parametrni berilgan  $\gamma$  ishonchlilik ehtimolligi bilan o'z ichiga olgan .....oraliq ishonchlilik intervali deyiladi.

$$(\theta^* - \delta, \theta^* + \delta)$$

$$(\theta^* - 2\delta, \theta^* + 2\delta)$$

$$(\theta^* + \delta, \theta^* - \delta)$$

$$(2\theta^* - \delta, 2\theta^* + \delta)$$

1. Tanlanmaning quyida berilgan taqsimoti bo'yicha uning empirik funksiyasini tuzing:

Variantlar

$$x_i$$
 2 6 10  $n_i$  12 18 30

$$F*(x) = \begin{cases} x \le 2 & da = 0 \\ 2 < x \le 6 & da = 0, 2 \\ 6 < x \le 10 & da = 0, 5 \\ x > 10 & da = 1 \end{cases}$$

$$x_{i} \quad 2 \quad 6 \quad 10$$

$$n_{i} \quad 12 \quad 18 \quad 30$$

$$F^{*}(x) = \begin{cases} x \le 2 & da \quad 0 \\ 2 < x \le 6 \quad da \quad 0, 2 \\ 6 < x \le 10 \quad da \quad 0, 5 \\ x > 10 & da \quad 1 \end{cases}$$

$$F^{*}(x) = \begin{cases} x \le 2 & da \quad 0 \\ 6 < x \le 10 \quad da \quad 0, 5 \\ x > 10 & da \quad 1 \end{cases}$$

$$F^{*}(x) = \begin{cases} x \le 2 & da \quad 0 \\ 2 < x \le 10 \quad da \quad 1, 2 \\ 6 < x \le 10 \quad da \quad 1, 2 \\ 6 < x \le 10 \quad da \quad 1 \end{cases}$$

$$F^{*}(x) = \begin{cases} x \le 2 & da \quad 0 \\ 2 < x \le 6 \quad da \quad 0, 5 \\ x > 10 & da \quad 1 \end{cases}$$

$$F^{*}(x) = \begin{cases} x \le 2 & da \quad 0 \\ 2 < x \le 6 \quad da \quad 0, 2 \\ 6 < x \le 10 \quad da \quad 1, 5 \\ x > 10 & da \quad 1 \end{cases}$$

$$F^{*}(x) = \begin{cases} x \le 2 & da \quad 0 \\ 2 < x \le 6 \quad da \quad 0, 2 \\ 6 < x \le 10 \quad da \quad 1, 5 \\ x > 10 & da \quad 1 \end{cases}$$

$$F^{*}(x) = \begin{cases} x \le 2 & da \quad 0 \\ 2 < x \le 6 \quad da \quad 0, 2 \\ 6 < x \le 10 \quad da \quad 1, 5 \\ x > 10 & da \quad 1 \end{cases}$$

$$F^{*}(x) = \begin{cases} x \le 2 & da \quad 0 \\ 2 < x \le 6 \quad da \quad 0, 2 \\ 6 < x \le 10 \quad da \quad 1, 5 \\ x > 10 & da \quad 1 \end{cases}$$

$$F^{*}(x) = \begin{cases} x \le 2 & da \quad 0 \\ 2 < x \le 6 \quad da \quad 0, 2 \\ 6 < x \le 10 \quad da \quad 1, 5 \\ x > 10 & da \quad 1 \end{cases}$$

$$F^{*}(x) = \begin{cases} x \le 2 & da \quad 0 \\ 2 < x \le 6 \quad da \quad 0, 2 \\ 6 < x \le 10 \quad da \quad 1, 5 \\ x > 10 & da \quad 1 \end{cases}$$

$$F^{*}(x) = \begin{cases} x \le 2 & da \quad 0 \\ 2 < x \le 6 \quad da \quad 0, 2 \\ 6 < x \le 10 \quad da \quad 1, 5 \\ x > 10 & da \quad 1 \end{cases}$$

$$F^{*}(x) = \begin{cases} x \le 2 & da \quad 0 \\ 2 < x \le 6 \quad da \quad 0, 2 \\ 6 < x \le 10 \quad da \quad 1, 5 \\ x > 10 & da \quad 1 \end{cases}$$

$$F^{*}(x) = \begin{cases} x \le 2 & da \quad 0 \\ 2 < x \le 6 \quad da \quad 0, 2 \\ 6 < x \le 10 \quad da \quad 1, 5 \\ x > 10 & da \quad 1 \end{cases}$$

$$F*(x) = \begin{cases} x \le 2 & da = 0\\ 2 < x \le 6 & da = 0, 2\\ 6 < x \le 10 & da = 1, 5\\ x > 10 & da = 1 \end{cases}$$

2. Belgining gruppaga tegishli qiymatlarining arifmetik o`rtacha qiymati:

# Gruppaviy o`rtacha qiymat

Umumiy o`rtacha qiymat

Gruppaaro`rtacha qiymat

Dispersiya

3.Bosh to`plam quyidagi taqsimot jadvali bilan berilgan:

 $x_1$  2 4 5 6  $N_1$  8 9 10 3

Bosh dispersiyani toping.

1,8

1,9

1,7

1,6

4. Tanlanma to'plam ushbu taqsimot jadvali orqali berilgan

 $x_i$  1 2 3 4  $n_i$  20 15 10 5

Tanlanma dispersiyani toping. J: 1

5. Belgining gruppaga tegishli qiymatlarining gruppaviy o'rtacha qiymatga nisbatan dispersiyasiga..... deyiladi

## Gruppaviy dispersiya

Umumiy dispersiya

Gruppaaro dispersiya

Dispersiya

6. Gruppaviy dispersiyalarning gruppalar hajmlariga teng bo'lgan vaznlar bilan olingan arifmetik o'rtacha qiymatiga...... aytiladi:

## Gruppachi dispersiya

Gruppaviy dispersiya

Umumiy dispersiya

Gruppaaro dispersiya